

Основні показники ефективності діяльності банку

Кулик Тетяна Юріївна

Пугачова Валентина Ігорівна

Науковий керівник: к.т.н., доц. Петренко О.Є.

Харківський інститут ДВНЗ УБС

Ринкова економіка потребує від українських банків підвищення ефективності управління банківською діяльністю. Важлива роль у реалізації цього завдання відводиться оцінці фінансового стану банку. З її допомогою виробляються стратегія і тактика розвитку банку, обґрунтовуються плани й управлінські рішення, здійснюється контроль за їх виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності проведення активних і пасивних операцій, оцінюються результати діяльності банку, його окремих підрозділів. Актуальним для банку є постановка аналітичної роботи, що дозволяє надавати реальну і всебічну оцінку досягнутим результатам діяльності банків, виявляти їхні сильні і слабкі сторони, визначати конкретні шляхи оптимізації фінансового стану банків

У сучасному конкурентному середовищі, що склалося на ринку банківських послуг, зростає зацікавленість клієнтів та власників банку щодо якості фінансового стану банківської установи. Показник прибутковості активів показує, наскільки ефективно працює банк, тому що вказує, який дохід у середньому приносить кожний долар активів. Однак найбільше власників банку (акціонерів) турбує те, скільки банк заробляє по внесеним ними засобам. З огляду на це, стабільність діяльності банку на сьогодні стає першочерговим питанням. Для підвищення фінансової стійкості банку важливе значення має зростання його доходів, а як наслідок — і прибутковості банку, що є одним із основних джерел поповнення власного капіталу банку. Прибуток є важливою категорією, що характеризує стійкість та надійність кредитної установи. В умовах підвищення внутрішніх вимог до ефективності діяльності банківської системи України суттєво зростає значення і роль економічного аналізу в системі складових управління сучасним банком. Саме це і пояснює актуальність та практичну значущість даного дослідження.

Основним показником, який узагальнює результати діяльності, та індикатором ефективності діяльності банку є прибуток. Прибутковість відіграє важливу роль у діяльності банку, оскільки досягнення задовільного рівня прибутку дозволяє поповнювати капітал, формує основу життєдіяльності та зростання банку, а також забезпечує прийнятний рівень дивідендних виплат акціонерам [2]. Одним із шляхів визначення ефективності роботи банку є оцінка рівня його прибутковості (рентабельності). Аналіз прибутковості – це складне завдання з певних причин. По-перше, кожен аспект банківських операцій впливає на його

прибутковість і має братися до уваги. По-друге, правила бухгалтерського обліку щодо визначення доходів і витрат складні, тому завжди залишається місце для довільних суджень та інтерпретацій [1, с. 397].

Метою нашого дослідження є виявити зв'язок між обсягом активів банку та його прибутковістю на прикладі ПАТ "СІТІБАНК" за 10 років (табл.1.)

Таблиця 1

СІТІБАНК (УКРАЇНА)											
Роки	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Активи банків	6013	5202	5574	5772	4168	5090	3612	2658	1573	1047	1128
Рентабельність	8,0%	9,3%	7,3%	5,2%	10,8%	7,7%	3,2%	2,3%	3,0%	3,9%	1,6%
Кореляція	0,7189										

Розроблено авторами з джерела [3]

Отриманий нами коефіцієнт кореляції, а саме 0.7, свідчить про досить тісний зв'язок величини активів банку та їх рентабельності, тобто рентабельність банку ПАТ "СІТІБАНК" на 70% пояснюється активами в ПАТ "СІТІБАНК", який має найвищий показник прибутковості активів серед банків України за 2014 рік.

За допомогою критерію Фішера було перевірено модель на адекватність. $F_{\text{факт}} = 7,68$, $F_{\text{табл}} = 5,32$, скільки $F_{\text{факт}} > F_{\text{табл}}$, то наша модель являється статистично адекватною.

Таким чином, у сучасному банку фінансовий аналіз являє собою не просто елемент фінансового управління, а його основу, оскільки фінансова діяльність, як відомо, є головною. Проаналізувавши основні показники ефективності діяльності банку за 10 років на прикладі ПАТ "СІТІБАНК" можна зробити висновки, що на прибутковість активів значний вплив має їх величина.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз банківської діяльності [Текст]: Підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А. М. Герасимовича. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 600 с. – ISBN 966-574-567-0.

2. Наукова бібліотека «Буковина» / Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі [Електронний ресурс] / Режим

доступу:

http://buklib.net/component/option,com_jbook/task,view/Itemid,99999999/ccatid,126/id,3567.

3. [Електронний ресурс] / Режим доступу:

<http://bankografo.com/analiz-bankiv/bankivska-statystyka/pokazniki-diyalnosti-bankiv-vidnosni-rentabelnist-aktiviv-bankiv-ukrayini-roa>